

PHẬT THUYẾT THẬP THIÊN NGHIỆP ĐẠO KINH

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Thời gian: 28/06/2000

Giảng tại: Tịnh tông Học hội Singapore

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Tập 28

Chư vị đồng tu, chào mọi người! Sáng hôm nay, cư sĩ Thôi ở Bản Khê - Liêu Ninh có điện thoại đến, họ đang tu Phật thất, Phật thất vô cùng thù thắng, hy vọng tôi nói một vài câu với mọi người. Tôi nói với bà, sáng hôm nay chúng tôi sẽ giảng kinh thời gian từ 9h đến 9h30, họ sẽ xem ở trên mạng Internet. Phật pháp dạy người, điều then chốt nhất là khiến người hiểu rõ chân tướng của vũ trụ nhân sinh, đây là sự giác ngộ cứu cánh viên mãn, sau khi giác ngộ rồi thì chúng ta làm người mới có thể dung hòa thành một thể với tất cả chúng sanh trong hư không pháp giới. Đây là học vấn lớn của thế xuất thế gian, cũng tức là nói học Phật là học làm thế nào chung sống với người khác, làm thế nào chung sống với tất cả chúng sanh giống như người thân quyến thuộc trong gia đình mình. Người thân quyến thuộc trong gia đình mình vẫn chưa ổn, vì sao vậy? Xã hội hiện nay, người bất hiếu với cha mẹ rất nhiều, con cái không thể chung sống với cha mẹ, mẹ chồng nàng dâu không thể chung sống với nhau, anh em không thể chung sống với nhau, thậm chí vợ chồng cũng không thể chung sống với nhau, vấn đề này nghiêm trọng, vô cùng vô cùng nghiêm trọng! Chúng ta triển khai kinh điển của Thế Tôn, tỉ mỉ mà quán sát, nghiên cứu, chúng ta sẽ rút ra được một kết luận là Phật chẳng qua chỉ dạy chúng ta làm người mà thôi. Do đây có thể biết, học Phật chính là học làm người. Nếu chúng ta ở thế gian này, người với người còn đối xử không tốt thì bạn làm sao có thể vãng sanh thế giới Cực Lạc? Bạn làm sao có thể chung sống với người ở thế giới Cực Lạc? Thật ra mà nói, người ở thế giới Cực Lạc phức tạp hơn xã hội chúng ta ngày nay rất nhiều. Vì sao biết vậy? Họ là người từ vô lượng vô biên cõi nước mười phương vãng sanh về, hình dáng, màu sắc mỗi người mỗi vẻ, không có cách gì tính được. Những người này có thể vãng sanh là do họ rất biết cách làm người, rất hiểu đạo làm người.

Nguyên tắc cao nhất của làm người chính là đoạn khai thị này trong kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo, đây là nguyên tắc cao nhất. Chúng ta thực hiện được đoạn này rồi thì bất luận bạn ở pháp giới nào bạn cũng là Bồ-tát thật, bạn là Phật thật, bạn không phải là giả, không phải là tương tự, không phải quán hạnh.

Nguyên tắc mà Phật dạy chúng ta chính là phải thường xuyên nghĩ đến điều thiện của người khác. Ở Cư Sĩ Lâm, chúng ta đã nghe giới thiệu sơ lược về Hồi giáo, giới thiệu sơ lược về Ấn Độ giáo và Bahá'i giáo, thánh nhân của tất cả tôn giáo đều dạy chúng ta làm người, đều dạy chúng ta phải tâm thiện, niệm thiện, hành vi thiện. Tuy nhiên trong kinh điển của tất cả tôn giáo, thật ra mà nói kinh điển của Phật giáo là nói cứu cánh nhất, viên mãn nhất, vì sao vậy? Đức Phật nói: “*Chẳng dễ mấy may bắt thiện xen tạp*”, đây là điều mà tôi không hề nhìn thấy trong những kinh điển tôn giáo khác, đây là nói triệt để, nói cứu cánh, không được xen tạp. Người này có mười phần là ác, có một phần là thiện, chúng ta chỉ tán thán một phần thiện của họ, chỉ giữ lấy một phần thiện này, quên hết mười phần ác của họ, không nên để trong lòng, người này vẫn là người thiện. Người này có mười phần thiện, có một phần ác, thì đương nhiên càng phải quên một phần ác đó đi, dứt khoát không được để trong lòng. Trong tâm chúng ta ghi nhớ lỗi lầm của người khác, ghi nhớ cái ác của người khác thì bản thân chúng ta là ác.

Đại sư Ngẫu Ích nói rất hay trong Linh Phong Tông Luận: “*Cảnh duyên không có tốt xấu.*” Cảnh là hoàn cảnh đời sống vật chất của chúng ta, duyên là hoàn cảnh đời sống nhân sự của chúng ta, người và vật bên ngoài đều không có tốt xấu, tốt xấu sinh ra từ đâu vậy? Tốt xấu sinh ra từ trong tâm của mình, bản thân bạn ưa thích thì nó là tốt, bạn không ưa thích thì nó là xấu, tốt xấu không có tiêu chuẩn, tốt xấu tùy theo tập khí, phiền não của mỗi người mà ra. Cho nên Phật dạy chúng ta, rời khỏi tất cả vọng tưởng, phân biệt, chấp trước thì thế giới này là nhất chân pháp giới, trong nhất chân pháp giới thì tất cả mọi chúng sanh đều là chư Phật Như Lai. Trong kinh Hoa Nghiêm nói: “*Tình và vô tình, đồng viên chủng trí*¹.” Từ đâu mà có? Là như vậy mà ra. Chúng ta chân thật tu hành, chân thật dụng công cũng là ở ngay chỗ này.

Chúng tôi trong các buổi giảng thường hay nêu vua Thuấn làm ví dụ, quý vị đọc lịch sử đều biết sự việc này. Cha mẹ, anh em của vua Thuấn, có thể nói người trong thiên hạ đều cho rằng họ là người xấu, đều công nhận. Nhưng trong con mắt của vua Thuấn thì họ là người tốt, ông không hề nhìn thấy mảy may lỗi lầm hay điều ác nào từ nơi cha mẹ, anh em của mình, một mảy may cũng không nhìn thấy, mà chỉ nhìn thấy lỗi lầm và khuyết điểm của chính mình. Hằng ngày, ông tự mình sửa lỗi làm mới, không hề yêu cầu người nhà của ông. Sau ba năm,

¹ Chủng trí: gọi đầy đủ là “nhất thiết chủng trí”, nghĩa là trí tuệ của Phật biết rõ tất cả các pháp. Theo *luận Đại Trí Độ* 27 thì *nhất thiết chủng trí* là trí của chư Phật, còn *nhất thiết trí* là trí của Thanh văn, Duyên giác.

ông đã cảm hóa được cả nhà, tự hành hóa tha, đây chẳng phải là một ví dụ rõ nét nhất mà kinh Phật đã nói hay sao? Tự hành chính là hóa tha, bản thân không làm thì sao có thể cảm hóa người khác được? Tự hành hóa tha, chúng ta hãy nhìn từ bản thân vua Thuần thì sẽ hiểu rõ ngay, hóa ra đây mới gọi là tự hành hóa tha! Thành tựu tánh đức viên mãn của mình, bản thân mình thật sự một chút khuyết điểm cũng không còn thì tự nhiên sẽ cảm hóa tất cả chúng sanh hữu tình, bản thân thành Phật thì có thể khiến tất cả chúng sanh thành Phật.

Cho nên trong đoạn kinh văn này, kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo, trang thứ năm, từ hàng thứ ba của kinh văn đến hàng cuối cùng này, tổng cộng là sáu hàng rưỡi kinh văn, đây là cương lĩnh tu hành của chúng ta. Phật ở chỗ này nói rất hay, trời người, Thanh văn, Duyên giác, Bồ-tát đều không thể rời khỏi pháp môn này, đều là từ pháp môn này mà thành tựu. Ở đây nói rõ ràng, nói thấu triệt, dạy chúng ta ngày đêm thường niệm thiện pháp là tâm của bạn thiện, tư duy thiện pháp là tư tưởng của bạn thiện, quán sát thiện pháp là hành vi của bạn thiện. Quán sát điều gì vậy? Nhìn điều thiện của người khác, không nên nhìn điều ác của người khác, vậy thì chúng ta sẽ sanh ở thế gian tốt đẹp. Thế gian này không có ác, thuần thiện không ác là sự thật, không phải giả. Đây chính là tùy thuận pháp tánh mà trong kinh Đại thừa thường nói, không phải tùy thuận theo phiền não. Trong kinh luận chúng ta thường đọc thấy câu “tùy thuận pháp tánh”, mà không hiểu được thế nào là pháp tùy thuận, làm như thế nào thì không biết. Tùy thuận phiền não thì biết, còn tùy thuận pháp tánh thì không biết. Chỗ này nói cho chúng ta biết, đây là tùy thuận pháp tánh, thường niệm thiện pháp, tư duy thiện pháp, quán sát thiện pháp, đây là tùy thuận pháp tánh, pháp tánh là chí thiện viên mãn.

Đến khi nào chúng ta “không thấy lỗi thế gian”, thế gian là tất cả người, việc và vật, người là thế gian hữu tình của chúng ta, là hoàn cảnh đời sống nhân sự của chúng ta, việc và vật là hoàn cảnh vật chất. Trong tất cả hoàn cảnh, chúng ta không nhìn thấy ác, chỉ thấy thiện mà không thấy ác. Đó chính là điều mà đại sư Huệ Năng nói: “*Nếu người chân tu đạo, không thấy lỗi thế gian*”, là người chân thật tu đạo. Trong tâm vẫn còn thị phi nhân ngã, đây không phải người chân thật tu đạo. Thị phi nhân ngã từ đâu mà có vậy? Là từ trong vọng tưởng, phân biệt, chấp trước biến hiện ra. Phật thường dạy chúng ta, người chân chánh tu đạo phải buông xuống vọng tưởng, phân biệt, chấp trước. Buông xuống vọng tưởng, phân biệt, chấp trước rồi thì chính là “nhất tâm bất loạn” mà trong kinh A-di-đà nói, nhất tâm bất loạn này mới có thể hiện tiền, công phu niệm Phật mới có thể thành tựu, chắc chắn vắng sanh bất thoái thành Phật. Do đây có thể biết, chúng ta

vẫn còn vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, vẫn còn ta người, đúng sai, phải biết đây là chướng ngại trên đường Bồ-đề của mình.

Quý vị nghe xong những lời này, có lẽ lại phát sinh vấn đề, thế gian thật sự có rất nhiều người ác, thật sự gây phiền phức, chúng ta gặp họ thì phải làm sao? Chúng ta chỉ thấy họ thiện, họ thấy ta bất thiện, ta không trêu chọc họ, họ đến kiếm chuyện với ta, nếu chúng ta rơi vào trong hoàn cảnh này thì phải làm sao? Phật dạy chúng ta đoạn phiền não, khai trí tuệ. Thế nào là đoạn phiền não? Phần trước nói là thường niệm, tư duy, quán sát thiện pháp thì sẽ đoạn hết phiền não. Phiền não đoạn hết thì trí tuệ hiện tiền, trong hoàn cảnh đời sống, bạn có trí tuệ cao độ, bạn có nghệ thuật cao độ thì tự nhiên bạn có thể tránh khỏi. Mặc dù có đủ loại chướng nạn nhưng trên thực tế không thể chướng ngại được bạn, cũng không làm khó được bạn. Trong tất cả thuận cảnh, nghịch cảnh, thiện duyên, ác duyên, bạn chắc chắn được pháp hỷ sung mãn, bạn có trí tuệ có thể ứng phó, chắc chắn là đôi bên cùng có lợi, tuyệt đối sẽ không tổn người lợi mình, không có đạo lý này. Đây chính là Phật pháp.

Những câu sau này vô cùng quan trọng, từ cõi người, cõi trời đến quả địa Phật đều dựa vào thiện pháp mà thành tựu. Pháp này là gì?

Pháp này chính là thập thiện nghiệp đạo. Thế nào là thập thiện? Nghĩa là vĩnh viễn xa lìa sát sanh, trộm cắp, tà hạnh, nói dối, nói ly gián, nói thô ác, nói thù dật, tham dục, sân giận, tà kiến.

Vĩnh viễn diệt trừ ý niệm sát hại rồi thì bất luận đối với người nào, đối với người cực ác, đối với người làm tổn hại mình, thậm chí là như trong kinh Kim Cang nói về “vua Ca-lợi cắt xẻo thân thể”. Câu chuyện này trong kinh Đại Niết-bàn nói rất chi tiết, đó là gì? Vô duyên vô cớ lăng trì xử tử, nhưng tiên nhân không chút mảy may sân hận, tuyệt đối không khởi ý niệm “tôi đúng, anh không đúng”, không có, đây gọi là người chân tu đạo, vậy mới gọi là “vĩnh viễn từ bỏ sát sanh”. Mở rộng ý này ra là dứt khoát không có ý niệm tổn hại chúng sanh. Ý niệm còn không có thì làm gì có hành vi? Niệm niệm giúp đỡ chúng sanh, niệm niệm lợi ích chúng sanh thì làm gì có niệm niệm đi cản trở chúng sanh, đi chướng ngại họ? Đây là ý nghĩa thật sự của “vĩnh viễn từ bỏ sát sanh”.

Vĩnh viễn từ bỏ là xuyên suốt về sau, vĩnh viễn từ bỏ trộm cắp, “trộm cắp” là không cho mà lấy. Vật này có chủ, chủ nhân không đồng ý mà ta lấy nó, bất luận dùng phương pháp gì, dùng thủ đoạn gì thì đều gọi là trộm cắp. Chúng ta tổng kết ý này lại, nói cho dễ hiểu nhất là chiếm tiện nghi của người khác, đây

chính là tội trộm cắp. Chúng ta niệm niệm là giúp đỡ người khác, dứt khoát không được chiếm tiện nghi của người khác, mọi lúc mọi nơi luôn tôn trọng người khác. “Tà hạnh” là dâm dục, chúng ta phải trừ bỏ nó từ trong ý nghĩ, không có tâm này, không có ý nghĩ này, đây mới gọi là vĩnh viễn trừ bỏ. Người thế gian nếu có thể hàng phục được ý niệm này, tuy chưa nhổ được gốc nhưng chắc chắn không khởi hiện hành, hàng phục được ý niệm này rồi thì tương lai sẽ sanh về trời Sắc giới, không phải Dục giới. Nếu ý nghĩ này chưa dứt, mặc dù rất vi tế, vẫn còn khởi lên ý niệm này thì bạn không thể ra khỏi Dục giới, cho dù công phu tu hành của bạn cao đến đâu, bạn vẫn ở trời Lục Dục, “tài, sắc, danh, thực, thù”, ngũ dục này vẫn chưa đoạn hết. Nếu những ý niệm này nghiêm trọng thì đọa địa ngục, trong kinh Phật thường nói “tài, sắc, danh, thực, thù là năm cái rễ của địa ngục”, bạn buông xả hết ngũ dục thì đã đoạn được rễ của địa ngục rồi. Người thế gian tham luyến sự hưởng thụ của ngũ dục lục trần, cái rễ đó vô cùng vững chắc, đến khi nào bạn mới có thể thoát khỏi địa ngục? Cái rễ vững chắc này nếu không đoạn hết thì niệm Phật cũng không thể vãng sanh. Cái rễ này sẽ kéo bạn lại, bạn không thể đi được, cho dù bạn niệm Phật tốt đến đâu đi nữa cũng không thể vãng sanh, tâm địa thanh tịnh đến đâu cũng không thể vãng sanh. Cho dù bạn tu nhân thiện, chẳng qua chỉ là phước báo trời người mà thôi, chắc chắn không thể ra khỏi tam giới.

Cho nên, Phật dạy đệ tử, không những là lấy giới làm thầy mà còn phải lấy khổ làm thầy, ý này rất sâu. Chúng ta có thể nhẫn chịu, bất luận là đời sống vật chất, đời sống tinh thần, thà chịu khổ một chút, đời sống khổ thì có tâm xuất ly, không có lưu luyến đối với thế gian này. Đời sống quá thoải mái, quá sung túc thì chúng ta sẽ lưu luyến đối với thế gian này, không rời xa thế gian thì không thể vãng sanh. Cho nên, nhà Phật tại sao lại tán thán khổ hạnh như vậy, đạo lý là ở chỗ này. Khổ hạnh đối với việc chúng ta tu pháp xuất thế gian thì ít có chương ngại, đạo lý là ở chỗ này. Đây là nói “giết, trộm, dâm”, ba nghiệp của thân nhất định phải đoạn trừ vĩnh viễn. Tiếp đến là đoạn trừ vĩnh viễn lỗi lầm của miệng: “Nói dối” là nói năng không thành thật, nói dối để gạt người; “nói ly gián” là khiêu khích thị phi; “nói thô ác” là nói năng thô lỗ; “nói thêu dệt” là lời ngon tiếng ngọt, nói nghe rất hay nhưng mục đích lại là hại người, đây là bốn loại lỗi lầm của miệng. Ý niệm thì có “tham dục, sân giận, tà kiến”, tà kiến là ngu si, đều phải đoạn trừ vĩnh viễn. Đoạn kinh văn này là lời giáo huấn vô thượng, lời khai thị chân thật của Thế Tôn đối với tất cả chúng sanh, không chỉ là Thích-ca Mâu-ni Phật, mà mười phương ba đời tất cả chư Phật Như Lai cũng không ngoại lệ. Tốt rồi, hôm nay thời gian đã hết, chúng ta giảng đến đây.